

## Notitie

Betreft : Verantwoording impact meten

### 1. Impactanalyse voor Vitens

Om een beter beeld te krijgen van de manieren waarop Vitens een positieve of negatieve bijdrage levert aan de maatschappij, heeft Vitens in 2021, samen met andere infrastructuurorganisaties, een 'Impact Journey' doorlopen. Tijdens deze reis heeft Vitens ervaring opgedaan in het meten en rapporteren van impact. De huidige impactanalyse is gebaseerd op de ervaringen die tijdens de 'Impact Journey' zijn opgedaan. Dit is de derde keer dat we een impactanalyse in onze rapportage opnemen.

Daarnaast nemen we dit jaar voor de tweede keer een 'maatschappelijke jaarrekening' op in hoofdstuk 3. Een maatschappelijke jaarrekening is een verslag waarin organisaties verantwoording afleggen over hun niet-financiële prestaties en impact op gebieden zoals duurzaamheid en sociale betrokkenheid. Naast de gekwantificeerde effecten bevat deze jaarrekening ook enkele impacts die kwalitatief beoordeeld zijn (waarbij de impact van Vitens als negatief of positief is ingeschat).

Met deze impactanalyse kwantificeren en waarderen we vier impactcategorieën. Hiermee zetten we stappen om inzicht te krijgen in de locatie van onze positieve en negatieve impacts en de omvang ervan. Op basis van deze ervaringen streven we ernaar onze impactanalyse in de komende jaren verder uit te breiden en te verfijnen.

### 2. Voortbouwen op bestaande methodes en data

Vitens hanteert de principes van een geïntegreerd jaarverslag. Een geïntegreerd jaarverslag combineert financiële en niet-financiële prestaties in één rapport. In plaats van alleen financiële cijfers bevat het ook informatie over duurzaamheid, milieu, maatschappelijk verantwoord ondernemen en andere niet-financiële aspecten.

De impactanalyse is een verlengde van een geïntegreerd jaarverslag. Voor de uitwerking van de impactanalyse hanteren wij de uitgangspunten van het Handboek impactmeting infrabedrijven (hierna 'Handboek'). In dit Handboek, voor het laatst geüpdatet in 2023, zijn richtlijnen en uitwerkingen voor het doen van een impactmeting voor en door netwerkorganisaties uitgewerkt. Het Handboek bouwt voort op het [Framework for Impact Statements \(2019\)](#), het [Impact Weighted Accounts Framework](#) en [IP&L Assessment Methodology Core \(2020\)](#) van Impact Institute.

### 3. Scope

#### Waardeketen

Voor de berekeningen is uitgegaan van de waardeketen van Vitens. Hier onderscheiden wij 'upstream', eigen operaties en 'downstream':

- Upstream zijn de leveranciers van onder andere materialen en diensten, en organisaties in de watercyclus zoals overheden.
- Eigen operaties zijn de werkzaamheden van Vitens zoals transport van drinkwater.
- Downstream zijn zakelijke klanten en huishoudens.

Binnen dit impactmodel kijken we voornamelijk enkel naar de upstream impact en die van onze eigen operaties.

#### Scope van impacts

Het onderstaande figuur geeft een overzicht van de verschillende impacts van Vitens, onderverdeeld in het [zes kapitalen model van het IIRC](#). De zes kapitalen (vormen van waarde) zijn: Financieel, Geproduceerd, Intellectueel, Natuurlijk, Sociaal en Menselijk.

## Notitie

Het startpunt van de definitie en uitwerking van impacts is de standaardlijst van impacts voor infrabedrijven (zie appendix). Voor de impact op mensen zijn twee impacts op medewerkers uitgewerkt en voor de impact op natuur is de bijdrage aan klimaatverandering uitgewerkt.

De geselecteerde impacts (bijdrage aan klimaatverandering, welzijnseffect van het hebben van werk en werkgerelateerde uitval en ongevallen en het financiële kapitaal) zijn vervolgens uitgewerkt naar enkele impactindicatoren op basis van materialiteit en haalbaarheid. Zie de Appendix voor de standaardlijst van impacts uit het Handboek.

Kapitaal	Impact Handboek	Impact-indicatoren
Natuurlijk kapitaal	Bijdrage klimaatverandering	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bijdrage aan klimaatverandering (direct - eigen organisatie)</li> <li>Bijdrage aan klimaatverandering (indirect - upstream)</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>Beperking van klimaatverandering (direct - eigen organisatie)</li> <li>Beperking van klimaatverandering (indirect - upstream)</li> </ul>
Menselijk kapitaal	Welzijnseffect van het hebben van werk	<ul style="list-style-type: none"> <li>Welzijnseffecten door het hebben van werk (direct – eigen operaties)</li> </ul>
Menselijk kapitaal	Werkgerelateerde uitval en ongevallen	<ul style="list-style-type: none"> <li>Niet-fatale ongevallen (direct – eigen operaties)</li> <li>Fatale ongevallen (direct – eigen operaties)</li> <li>Andere werkgerelateerde uitval (direct – eigen operaties)</li> </ul>
Financieel kapitaal		<ul style="list-style-type: none"> <li>Betalingen aan leveranciers</li> <li>Balans van betaalde rente en ontvangen rente</li> <li>Betalingen aan werknemers</li> <li>Balans van betaalde belastingen en ontvangen subsidies</li> <li>Netto winst/verlies</li> <li>Overige betalingen door externe stakeholders aan de organisatie</li> <li>Betalingen door klanten</li> <li>Overige betalingen van de organisatie aan externe stakeholders</li> </ul>

#### 4. Methode

Voor de geselecteerde indicatoren worden de impacts eerst gekwantificeerd. Vervolgens wordt bepaald welk deel van de gekwantificeerde impact toe te kennen is aan Vitens. Deze manier van impact verdelen noemen we attribueren.

De gebruikte data voor het meten van impact bestaat uit primaire gegevens over CO2-uitstoot, werknemers en cashflows, aangevuld met secundaire data voor impactmeting en -waardering.

#### Kwantificeren van impact

In de volgende hoofdstukken worden de impactberekeningen toegelicht. De onderstaande tabel geeft aan hoe deze berekeningen zijn opgebouwd, de tweede tabel licht toe welke uitgangspunten standaard zijn gehanteerd.

## Notitie

*Tabel 1: Voor dit rapport gelden de volgende definities*

Indicator	Een indicator is een meetbaar kenmerk dat gebruikt wordt om een fenomeen te beschrijven of meten, zoals in economie, milieu, gezondheidszorg en bedrijfsprestaties.
Aannames en beperkingen	Uitleg over de aannames en beperkingen die gehanteerd worden bij de berekeningen.
Berekening	De berekening van de financiële waardering van impact, uitgedrukt in maatschappelijke kosten en baten.
Waardering	Een overzicht van de monetariseringscoëfficiënten gebruikt voor de berekeningen.
Bronnen	De bronnen van de input voor de berekeningen en een toelichting van de keuze voor deze bronnen, indien relevant.
Attributie	Het deel van de verantwoordelijkheid wat is toegekend aan Vitens.

*Tabel 2: Voor dit rapport gelden de volgende uitgangspunten*

Impact	De positieve en negatieve impact wordt per thema afzonderlijk geanalyseerd en gekwantificeerd aangezien deze niet direct met elkaar verrekend kunnen worden.
Aannames en beperkingen	Bij het berekenen van impacts worden criteria, uitgangspunten en aannames gehanteerd, deze worden – indien van toepassing - apart toegelicht.
Berekening	Berekening. De toelichting op de berekening en de gebruikte bronnen is zo transparant mogelijk. Met experts (Impact Institute) en andere netwerkorganisaties wordt regelmatig afgestemd over de meest passende waarderingstechniek, de bijbehorende indicatoren en de beschikbare informatie.
Waardering	Een overzicht van de monetariseringscoëfficiënten gebruikt voor de berekeningen.
Bronnen	Waar mogelijk wordt er uitgegaan van recente bronnen
Attributie	Er is gekozen om de impact te verdelen over de stakeholders in de waardeketen.

### **Attribueren van impact**

Het attribueren van impact is een essentieel onderdeel bij het meten van impact. Bij waterbedrijven, zoals Vitens, ontstaat namelijk veel impact buiten de eigen organisatie. Denk aan het gebruik van drinkwater (downstream) of de productie van chemicaliën voor de zuivering van drinkwater (upstream). Vitens is slechts gedeeltelijk verantwoordelijk voor deze impact. Wanneer we de volledige impact toekennen aan Vitens kan deze impact onevenredig groot zijn.

## Notitie

Bij de attributie van impact volgen de netwerkorganisaties de methode beschreven in de IAM Supplement Impact Contribution. De impact in de waardeketen wordt verdeeld op basis van i) verantwoordelijkheid en ii) economisch toegevoegde waarde. Zie de appendix voor de stappen die worden genomen om tot de juiste attributiefactor te komen.

De waardeketen omvat hierbij het proces van productie tot gebruik van water. Downstream omvat dit bijvoorbeeld de zakelijke- en huishoudelijke klanten van Vitens. Upstream betreft dit onder meer de inkoop van energie en chemicaliën voor de waterwinning. Onder de directe activiteiten vallen de eigen operaties van Vitens, zoals de winning en het transport van water.

### 5. Impactberekeningen

In de volgende paragrafen worden de impactberekeningen van de drie geselecteerde impacts verder toegelicht.

#### 5.1 Bijdrage aan klimaatverandering

##### Indicator

De impact bijdrage aan klimaatverandering wordt berekend op basis van broeikasgassen uitgestoten door de eigen organisatie en in de upstream waardeketen. In scope zijn de zes broeikasgassen zoals gedefinieerd in het Kyoto Protocol: koolstofdioxide (CO<sub>2</sub>), methaan (CH<sub>4</sub>), distikstofmonoxide (N<sub>2</sub>O), fluorkoolwaterstoffen (HFC's), perfluorkoolstoffen (PFC's) en zwavelhexafluoride (SF<sub>6</sub>). Een verdere toelichting op deze impact is te vinden in het Handboek.

##### Aannames en beperkingen

- Het effect van broeikasgasemissies wordt los beschouwd van andere oorzaken voor klimaatverandering.
- De maatschappelijke kosten van een ton CO<sub>2</sub>-equivalent (CO<sub>2</sub>-eq) zijn geschat op basis van een studie van Kuik et al. (2009). Deze waarde is gebaseerd op marginale abatementskosten, in overeenstemming met de gemiddelde milieuprijzen zoals aangegeven door CE Delft. Abatementskosten verwijzen naar de kosten die gepaard gaan met het verminderen of voorkomen van vervuiling of het verminderen van andere negatieve milieueffecten. Deze kosten zijn gericht op het voldoen aan milieunormen of doelstellingen, zoals die zijn vastgesteld in het Parijsakkoord.

##### Berekening

<b>Bijdrage aan klimaatverandering</b>	Bijdrage aan klimaatverandering door broeikasgasemissies netbeheerder (direct - eigen organisatie)	Emissies Scope 1 * Monetariseringscoëfficiënt (EUR/kg CO <sub>2</sub> eq)
	Bijdrage aan klimaatverandering door broeikasgasemissies netbeheerder (indirect - upstream)	(Emissies Scope 2 + Emissies Scope 3) * Monetariseringscoëfficiënt (EUR/kg CO <sub>2</sub> eq)
<b>Beperking van klimaatverandering</b>		

Monetariseringscoëfficiënt	Eenheid
0,163	EUR/kg CO <sub>2</sub> eq, zie Handboek impactmeting infrabedrijven

Indicator	Bron
CO <sub>2</sub> -eq-emissies Scope 1, 2 en 3	Jaarverslag Vitens

## Notitie

### Attributie

Voor de directe bijdrage aan klimaatverandering ligt de primaire verantwoordelijkheid bij Vitens, waarbij een attributiefactor wordt gehanteerd van 70,74 procent. Voor de indirecte bijdrage aan klimaatverandering ligt de primaire verantwoordelijkheid niet bij Vitens, waarbij een attributiefactor van 20,74 procent wordt gehanteerd. De berekening van de attributiefactoren wordt toegelicht in de Appendix.

### 5.2 Welzijn van werk

#### Indicator

Het welzijnseffect van het hebben van werk heeft invloed op zelfvertrouwen, autonomie, sociale relaties en status van werknemers. Het hebben van werk verhoogt het persoonlijke welzijn door middel van toegenomen sociale contacten en een gevoel van vertrouwen in de maatschappij. Ook draagt het bij aan een groter gevoel van eigenwaarde. De impact welzijn door het hebben van werk wordt berekend door de Life Satisfaction (LS) van werkenden te vergelijken met die van niet-werkenden en vervolgens te corrigeren voor inkomen. De impact van inkomen is onderdeel van financieel kapitaal en valt niet onder deze berekening. Een verdere toelichting op deze impact en gebruikte welzijnsfactoren is te vinden in het Handboek.

#### Aannames en beperkingen

- Aangenomen wordt dat werknemers van Vitens niet structureel verschillen van de gemiddelde Nederlandse beroepsbevolking. Dergelijke structurele verschillen zijn onwaarschijnlijk aangezien Vitens geen specifieke selectie toepast op haar medewerkers en een grote groep medewerkers met diverse functies heeft.
- Om het effect van salaris buiten beschouwing te laten, zijn de welzijnsfactoren gecorrigeerd. Dit effect komt namelijk terug in de impact betalingen aan werknemers op financieel kapitaal.
- De berekening geeft een inschatting van het welzijn voor alle werknemers. In werkelijkheid verschillen de welzijnseffecten natuurlijk per werknemer. Met het oog op privacy en haalbaarheid wordt geen onderscheid gemaakt op basis van inkomen, opleidingsniveau of andere achtergrondinformatie.

#### Berekeningen

Welzijnseffecten van het hebben van werk	Werknemers eigen organisatie (excl. werknemers met afstand tot de arbeidsmarkt) * ((Gemiddelde werknemerstevredenheid NL - gemiddelde werknemerstevredenheid Vitens) * Gemiddelde toename levenstevredenheid van het hebben van werk) * Monetariseringscoëfficiënt
	Werknemers eigen organisatie met afstand tot de arbeidsmarkt * ((Gemiddelde werknemerstevredenheid NL - gemiddelde werknemerstevredenheid Vitens) * Gemiddelde toename levenstevredenheid van het hebben van werk per persoon met afstand tot de arbeidsmarkt) * Monetariseringscoëfficiënt

#### Waardering

Monetariseringscoëfficiënt	Eenheid
2.298	EUR/levenstevredenheidspunt (schaal 0-100), zie Handboek impactmeting infrabedrijven

## Notitie

### Bronnen

Aantal werknemers	Jaarverslag Vitens
Welzijnsfactoren	European Social Survey, zie Handboek
Gemiddelde werknemerstevredenheid Nederland	CBS Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

### Attributie

Voor welzijns effecten van werk ligt de primaire verantwoordelijkheid bij Vitens. De gebruikte attributiefactor is 70,74 procent.

### 5.3 Werkgerelateerde uitval en ongevallen

#### Indicator

De impact van werkgerelateerde uitval en ongevallen op werknemers van Vitens wordt gedefinieerd als de afname in gezonde levensjaren, uitgedrukt in sociale kosten. Werkgerelateerde incidenten omvat fatale en niet-fatale ongevallen in de werkomgeving en het voorkomen van chronische stress. Dit is over 2023 alleen berekend voor incidenten binnen de organisatie (direct). Incidenten in de waardeketen (indirect) zijn hierbij nog niet in scope.

#### Aannames en beperkingen

- Aangenomen wordt dat het ziekteverzuim dat niet als 'werkgerelateerd' vastgesteld is, geen relatie heeft met het werk bij Vitens.
- De berekening geeft een inschatting van de gemiddelde schade per ongeval en uitvalsdag in de verschillende categorieën. In werkelijkheid verschillen de schade per geval en per persoon. Met het oog op privacy en haalbaarheid wordt aangenomen dat de gemiddelde schade een goede benadering geeft.

#### Berekeningen

Het verlies in welzijn van werknemers wordt gemeten aan de hand van de indicator Disability-Adjusted Life Year (DALY). Een DALY is een maat voor de totale last die ontstaat door ziektes: afname in zowel levensverwachting als levenskwaliteit. De werkgerelateerde uitval en ongevallen worden verdeeld in drie onderdelen: (i) niet-fatale ongevallen, (ii) fatale ongevallen, en (iii) ander werk gerelateerde uitval. Deze drie onderdelen worden nog verder verdeeld, zoals hieronder aangegeven:

- I. Niet-fatale ongevallen: De incidenten binnen Vitens worden onderverdeeld in de categorieën: knellen/stoten/snijden, vallen/struikelen, verkeer, toxische stoffen ed., dieren, agressie (mensen) mentaal/fysiek, vuur, en overig worden gecombineerd met de DALY gegevens die verband houden met deze types gezondheidseffecten.
- II. Fatale ongevallen: Worden bepaald op basis van het aantal sterftegevallen als gevolg van werk gerelateerde incidenten binnen Vitens, waarbij het aantal sterftegevallen wordt vermenigvuldigd met de waarderingscoëfficiënt voor fatale incidenten.
- III. Andere werkgerelateerde uitval: Gezondheidsverlies dat niet door een ongeval is ontstaan wordt in deze categorie meegenomen. Er wordt hierbij een onderverdeling gemaakt in mentaal, fysiek & ergonomisch en overig. Uitval in de genoemde vormen wordt bepaald door middel van het aantal verzuimdagen en een wegingsfactor van arbeidsongeschiktheid. Voor fysieke gezondheidsproblemen is voor de wegingsfactor een gewogen gemiddelde voor klachten aan bovenste ledematen, rug en onderste ledematen genomen. De gewogen verzuimdagen worden per categorie (mentaal, fysiek en overig) vermenigvuldigd met een corresponderende factor voor de verminderde waarde van een levensjaar (disability weight) uit GBD (2019). Het totaal aantal Disability-Adjusted Life

## Notitie

Year's (DALY's) ten gevolge van ander werkgerelateerde uitval wordt berekend als de som van de categorieën. Deze totale waarde wordt tot slot vermenigvuldigd met een waarderingscoëfficiënt van een DALY.

Ongevallen en uitval medewerkers	Welzijnsverlies door niet-fatale ongevallen eigen organisatie (EUR/jaar) + Welzijnsverlies door fatale ongevallen eigen organisatie (EUR/jaar) + Welzijnsverlies door werkgerelateerd verzuim eigen organisatie (EUR/jaar)
----------------------------------	--

### Waardering

Monetariseringscoëfficiënt	Eenheid
106.000	EUR/ Disability Adjusted Life Years (schaal 0-1), zie Handboek impactmeting infrabedrijven

### Bronnen

Werkgerelateerd verzuim	<a href="#">Interne data Vitens; TNO Arbobalans 2020</a>
Aantal ongevallen	Ongevallenrapportage LTIF
Disability Weights	GBD 2019 Disability Weights; Nederlands Centrum voor Beroepziekten (2020); Haagsma et al. (2016)

### Attributie

Voor werkgerelateerde uitval en ongevallen ligt de primaire verantwoordelijkheid bij Vitens. De gebruikte attributiefactor is 70,74 procent.

## 5.4 Impacts op financieel kapitaal

### Indicator

De impacts op financieel kapitaal omvatten de waarde van financiële stromen van en naar Vitens voor stakeholders. Uitgaande stromen, zoals een betaling van Vitens aan een stakeholder is een positieve impact voor de stakeholder. Uitgaande stromen, zoals een betaling van een stakeholder aan Vitens is een negatieve impact voor de stakeholder. De impacts zijn opgebouwd uit het geconsolideerde kasstroomoverzicht van Vitens.

### Beperkingen

- Het meten van impacts op financieel kapitaal heeft als doel om een overzicht te geven van de kasstromen die naar de organisatie gaan en hoe deze vervolgens verdeeld worden over de stakeholders. Voor traceerbaarheid en herkenbaarheid van de resultaten is voor iedere impact een combinatie van posten uit het kasstroomoverzicht geselecteerd die dit het beste representeert. In werkelijkheid is de stroom naar verschillende stakeholders niet geheel vastgelegd in deze overzichten, personeelskosten komen bijvoorbeeld niet in hun geheel terecht bij de werknemers.

### Berekeningen

Voor de impacts op financieel kapitaal worden de impacts onderverdeeld aan de hand van de betreffende financiële stromen uit het kasstroomoverzicht. Onder een korte omschrijving en overzicht van de opgenomen posten per indicator.

## Notitie

Variabele	Toelichting	Opgenomen posten uit kasstroomoverzicht Vitens
Betalingen aan leveranciers	Uitgaande kasstromen met betrekking tot de inkoopposten, overige bedrijfskosten en de investeringen (minus geactiveerde productie)	Droogteschades, exploitatie crediteuren, investering crediteuren, betalingsverkeer
Balans van betaalde en ontvangen rente	Kasstromen vanuit de financieringsactiviteiten en (des)-investeringen in financiële activa en het werkkapitaal	Aflossing/rente, Rente R/C
Betalingen aan werknemers	Hieronder vallen de personeelskosten (de kosten die de organisatie betaalt aan haar werknemers).	Loonbelasting, salarissen, ABP/sociale lasten
Balans van betaalde belastingen en ontvangen subsidies	Betaalde belastingen (zoals winstbelasting of waterbelastingen) min eventuele ontvangen subsidies	BOL, BTW, Gemeentelijke heffingen, grondwaterbelasting,
Netto winst/verlies	Als de organisatie nettowinst maakt, is een positieve impact voor de organisatie en haar aandeelhouders. Bij nettoverlies is dit negatief.	Nettowinst of nettoverlies
Betalingen door klanten	Omzet van de organisatie, eventueel verdeeld naar klein- en grootverbruikers	Debiteuren water OLA
Overige betalingen door externe stakeholders aan de organisatie	Overige opbrengsten (dus de overige baten) zoals externe omzet en overige opbrengsten excl. verkopen, incl. aangetrokken kapitaal	Debiteuren niet-water, UG-HL, Verkoop MVA, Facturatie BV, Kasgeldlening, Nieuwe lening, Saldoregulatie
Overige betalingen van de organisatie aan externe stakeholders	Overige uitgaves	n.v.t.

### Waardering

Voor herkenbaarheid en haalbaarheid wordt een euro voor elke stakeholder gelijk gewaardeerd. Zo wordt elke euro aan werknemers gelijk gewaardeerd voor elke werknemer, en wordt deze euro gelijk gewaardeerd aan een euro die aan dividend wordt uitgekeerd.

### Bronnen

Cashtransacties 2023

Kasstroomoverzicht Vitens 2023

### Attributie

Voor de impacts op financieel kapitaal ligt de volledige verantwoordelijkheid bij Vitens. De gebruikte attributiefactor is 100 procent.



## Notitie

### 6. Appendix

#### Stappenplan attributie

Attributie-type	Omschrijving	Impact-indicator
1	Overwegend interne effecten	<i>Alle indicatoren op financieel kapitaal</i>
2a	Attributiefactor voor externe impacts met primaire verantwoordelijkheid bij de netwerkorganisatie (direct) met betrekking tot de gehele keten	Bijdrage aan klimaatverandering door broeikasgasemissies (direct - eigen organisatie) Beperking van klimaatverandering (direct - eigen operaties) Beperking van klimaatverandering (indirect - upstream) Niet-fatale ongevallen Fatale ongevallen Andere werkgerelateerde uitval Welzijnseffecten door het hebben van werk
2b	Attributiefactor voor externe impacts met primaire verantwoordelijkheid niet bij netwerkorganisatie (indirect) met betrekking tot de gehele keten	Bijdrage aan klimaatverandering door broeikasgasemissies (indirect - upstream)
3	Attributiefactor voor externe impacts zonder primaire verantwoordelijke in de gehele keten	<i>Geen indicatoren in deze impactanalyse</i>

#### Standaardlijst impacts infrabedrijven

Kapitaal	Impact	2023
<b>Financieel kapitaal</b>	Verscheidene impacts als betalingen aan leveranciers, werknemers, belastingen en financiële kosten klanten	In scope
<b>Geproduceerd kapitaal</b>	Waardeverandering materiële assets	
	Welzijnswaardecreatie voor consumenten	
	Welzijnswaardeverlies voor consumenten	
	Waardecreatie voor zakelijke klanten	
	Waardeverlies zakelijke voor klanten	
	Digitale veiligheid: voorkomen van cybercrime en hacking	
<b>Intellectueel kapitaal</b>	Waarde inkoop goederen	
	Waardeverandering immateriële assets	
<b>Natuurlijk kapitaal</b>	Technologische ontwikkeling	
	Schaars materiaalgebruik	
	Schaars watergebruik	
	Bodemvervuiling	
	Luchtvervuiling	

## Notitie

	Waternvervuiling	
	Uitputting fossiele brandstoffen	
	Bijdrage aan klimaatverandering	In scope, Eigen operaties en Upstream impact
	Landgebruik en -transformatie	
<b>Sociaal kapitaal</b>	Natuurwaarde	
	Digitale veiligheid: schendingen van privacy	
	Bijdrage of beperking van ongelijkheid in de samenleving	
	Maatschappelijk effect van diversiteit en inclusie	
	Mensenrechtenschendingen in de waardeketen	
	Verandering reputatie en vertrouwen	
	Maatschappelijke waarde van infrastructuur	
<b>Menselijk kapitaal</b>	Bijdrage aan verbeterde instituties en regelgeving	
	Ontwikkeling van werknemers	
	Welzijnseffect van het hebben van werk	In scope, Eigen operaties
	Veiligheidsincidenten en verlies van welzijn in de omgeving	
	Werkgerelateerde uitval en ongevallen van werknemers	In scope
	Economische waarde van arbeid	

## Stappenplan attributie

Stap 1: classificatie op basis van verantwoordelijkheid

Attributie-type	Omschrijving	Impact-indicator
1	Overwegend interne effecten	<i>Alle indicatoren op financieel kapitaal</i>
2a	Attributiefactor voor externe impacts met primaire verantwoordelijkheid bij de netwerkorganisatie (direct) met betrekking tot de gehele keten	Bijdrage aan klimaatverandering door broeikasgasemissies (direct - eigen organisatie) Beperking van klimaatverandering (direct - eigen operaties) Beperking van klimaatverandering (indirect - upstream) Niet-fatale ongevallen Fatale ongevallen Andere werkgerelateerde uitval Welzijnseffecten door het hebben van werk

## Notitie

2b	Attributiefactor voor externe impacts met primaire verantwoordelijkheid niet bij netwerkorganisatie (indirect) met betrekking tot de gehele keten	Bijdrage aan klimaatverandering door broeikasgasemissies (indirect - upstream)
3	Attributiefactor voor externe impacts zonder primaire verantwoordelijke in de gehele keten	<i>Geen indicatoren in deze impactanalyse</i>

### *Stap 2: berekening van economisch toegevoegde waarde*

Als tweede stap wordt voor de waardeketen van Vitens de economisch toegevoegde waarde geschat. Hier is geanalyseerd welk deel van de drinkwaterprijs naar Vitens gaat en welke delen naar leveranciers over andere ketenpartners. Dit aandeel van Vitens is geschat op 41,47 procent.

### *Stap 3: berekening van attributiefactoren*

De attributiefactoren worden bepaald als combinatie van attributietype en (voor type 2 en 3) de economisch toegevoegde waarde. De combinatie van stap 1 en 2 conform methodiek zoals beschreven in IAM Supplement Impact Contribution leidt tot de attributiefactoren per impact-indicator die opgenomen zijn in toelichtingen per impact.